nationale ombudsman

Retouradres: Postbus 93122, 2509 AC Den Haag

Het college van burgemeester en wethouders

Geacht college,

Hierbij informeer ik u over het onderzoek dat ik start naar de invloed van de burger op de uitvoering van de Participatiewet en op de beleidsvorming in het kader van die wet. In deze brief geef ik een nadere toelichting op de aanleiding van het onderzoek, het doel en de aanpak.

Aanleiding
Ik vind het belangrijk dat (lokale) overheden burgers de kans geven invloed uit te oefenen op beslissingen en ontwikkelingen die hen rechtstreeks raken. Uit klachten die ik met regelmaat ontvang, blijkt dat een gebrek aan invloed en inspraak in de praktijk nog geregeld leidt tot problemen en onvrede bij burgers. Klachten zijn er bijvoorbeeld over de mate waarin bij arbeidstoeleiding rekening wordt gehouden met de persoonlijke situatie, zoals gezondheidsproblemen of zorgtaken. Klachten zijn er ook over de verplichtingen die soms worden opgelegd aan iemand die is aangewezen op de Participatiewet. Iemand moet bijvoorbeeld een training volgen die voor hem of haar geen meerwaarde heeft. Of iemand moet arbeid verrichten die niet als passend wordt ervaren.

Doel van ons onderzoek
Met dit onderzoek willen wij meer inzicht krijgen in de mate waarin burgers invloed ervaren op de eigen situatie wanneer zij zijn aangewezen op de Participatiewet. Daarnaast willen wij inzicht krijgen in de mate waarin burgers invloed hebben op de beleidsvorming op het gebied van de Participatiewet, al dan niet via inspraakorganen. Daarbij willen wij ook weten wat het voor burgers betekent als de uitvoering van taken in het kader van de Participatiewet is overgedragen aan private partijen.[1]

Opzet van het onderzoek
In het onderzoek richt ik mij op het inventariseren van klachten en signalen die ik van burgers heb ontvangen. Ik ga daarnaast in gesprek met burgers die zijn aangewezen op voorzieningen op basis van de Participatiewet om te achterhalen of en zo ja in hoeverre zij ervaren dat zij invloed kunnen uitoefenen op hun situatie. Ook ga ik in gesprek met inspraakorganen, belangenorganisaties, belanghebbenden en ervaringsdeskundigen om na te gaan of er voldoende invloed mogelijk is op de beleidsvorming op het gebied van de Participatiewet en of die invloed effectief is.

Daarnaast wil ik graag met een aantal - bij de Nationale ombudsman aangesloten - gemeenten in gesprek. De betreffende gemeenten ontvangen van mij apart een brief hierover. Het is goed om te vermelden dat bij deze

[1] Uitgangspunt van de Nationale ombudsman is dat gemeenten aanspreekbaar blijven voor hun inwoners, ook als zij de uitvoering van hun taken hebben uitbesteed of overgedragen. Zie hiervoor ons rapport van 12 juli 2021 Gemeente blijft aanspreekbaar bij uitbestede diensten.

Datum
16 januari 2023

Onderwerp
Start onderzoek

Ons nummer
202207424

Contactpersoon
Annelie Jonquière
T 070 356 36 29 AJE/rt

Nationale ombudsman
Bezuidenhoutseweg 151
2594 AG Den Haag

Postbus 93122
2509 AC Den Haag

T 070 356 35 63
post@nationaleombudsman.nl
www.nationaleombudsman.nl

selectie niet wordt gekeken naar het aantal klachten over deze gemeenten. Wel houden we rekening met een evenwichtige verdeling van gemeenten van verschillende grootte, verspreid over Nederland. Mijn bevindingen bespreek ik in het voorjaar van 2023 in een bijeenkomst, waarvoor de betrokken gemeenten ook worden uitgenodigd. Mijn onderzoek hoop ik voor de zomer 2023 af te ronden met een rapport met aanbevelingen.

Onderzoeksvragen
De centrale onderzoeksvragen in het onderzoek luiden:

- *hoe ervaren burgers de mate van invloed op hun eigen situatie als zij zijn aangewezen op de Participatiewet?*
- *hoe ervaren burgers de mate van invloed op het beleid en de uitvoering?*
- *wat betekent het voor burgers als de uitvoering van taken in het kader van de Participatiewet is overgedragen aan private partijen?*

Deelname en aanmelden
Zoals ik al aangaf betrek ik een aantal gemeenten bij het onderzoek. Als u naar aanleiding van deze brief geïnteresseerd bent en graag deelneemt dan vraag ik u contact op te nemen met de projectleider, Annelie Jonquière, via 070-3563629 of a.jonquiere@nationaleombudsman.nl

Publicatie
Deze brief wordt op 16 januari 2023 gepubliceerd op onze website en is dan openbaar.

Afschrift
Een afschrift van deze brief wordt naar de Vereniging van Nederlandse gemeenten (VNG) gestuurd.

Heeft u nog vragen?
Als u nog vragen heeft over deze brief dan kunt contact opnemen met:

- Annelie Jonquière, projectleider,
  070-356 36 29 a.jonquiere@nationaleombudsman.nl
- Jan Prins, senior-onderzoeker en contactpersoon aangesloten gemeenten
  070-356 35 34 j.prins@nationaleombudsman.nl

Met vriendelijke groet,
de Nationale ombudsman,

Reinier van Zutphen